

Persbericht

Het Veiligheidsberaad en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) herkennen zich in de conclusies van het inspectierapport over de tekortkomingen in de aanpak van bovenregionale dreigingen. Vijf jaar geleden is de Wet veiligheidsregio's door de commissie Muller geëvalueerd en werd al geconstateerd dat er sprake is van een "bovenregionaal niemandsland", waarin geen gezamenlijke besluitvorming plaatsvindt. Veiligheidsregio's functioneren uitstekend bij risico's en crises binnen de grenzen van de eigen veiligheidsregio, maar schieten tekort bij de aanpak van grensoverschrijdende incidenten. Hein van der Loo, voorzitter Veiligheidsberaad: "Zoals de evaluatiecommissie al stelde, is de wet op onderdelen te complex en vrijblijvend, wat de versnippering in crisisbeheersing en brandweezorg versterkt. Met het inspectierapport GBO/SO wordt deze conclusie nogmaals bevestigd."

Urgente opgave

Sinds dit rapport uit 2020 is er volgens het Veiligheidsberaad nog weinig zicht op verbetering. "Het huidige voorstel voor aanpassing van de Wet veiligheidsregio's geeft weinig vertrouwen in een robuuste oplossing. Zolang de bovenregionale basis niet goed wordt georganiseerd door de Rijksoverheid, kunnen we dit soort rapporten blijven verwachten", aldus Van der Loo. "De situatie wordt steeds urgenter. De veiligheidssituatie in onze samenleving verandert in rap tempo. De dreigingen nemen toe en worden grootschaliger en complexer door klimaatverandering en internationale onrust. Er wordt dus steeds meer van ons gevraagd."

Zo heeft de brandweer het afgelopen jaar alleen al bijna duizend meldingen van natuurbranden moeten afhandelen. Bedenk hierbij dat de veiligheidsregio's meerdere grootschalige natuurbranden op hetzelfde moment niet aan kunnen. Dit vereist veel capaciteit in mankracht, materieel en kennis. Maar in plaats van de veiligheidsregio's beter te equiperen om de toegenomen en meer complexe dreigingen gezamenlijk aan te kunnen, is er de afgelopen periode juist bezuinigd op de veiligheidsregio's.

Basisbrandweezorg op orde

Het Veiligheidsberaad en de RCDV benadrukken dat het overgrote deel van de inzet, de basisbrandweezorg, in de veiligheidsregio's goed georganiseerd is. "Dankzij de professionaliteit van duizenden brandweermensen en -vrijwilligers kan de brandweer snel, lokaal en regionaal slagkracht organiseren", stelt Jolanda Trijselaar, voorzitter van Brandweer Nederland. "Daar zit onze kracht; dat willen we behouden. Maar voor de bovenregionale inzet waarvoor vaak meer capaciteit en andere expertise vereist is, zijn betere afspraken en randvoorwaarden nodig. De huidige aanpak past niet bij het dreigingsniveau waarmee de veiligheidsregio's in toenemende mate geconfronteerd worden."

De veiligheidsregio's grijpen daarom dit rapport aan om met urgentie de bovenregionale aanpak te versterken. Trijselaar: "Dat doen we door de beschikbare slagkracht beter

inzichtelijk te maken en te toetsen aan de bovenregionale risico's. Bovendien werken we toe naar een commandostructuur met doorzettingsmacht, waardoor er beter landelijk gestuurd kan worden."

Investerings noodzakelijk

Maar een verbeter slag inzetten kunnen de veiligheidsregio's niet alleen. We hebben ook de Rijksoverheid nodig die zorgdraagt voor een passend juridisch kader en de benodigde middelen. De ingezette bezuiniging van het Rijk op de veiligheidsregio's van structureel 27 miljoen is een tegengestelde beweging en doet geen recht aan de toegenomen dreigingen. Zeker in het licht van de vrijwilligheid die al jaren onder druk staat door gewijzigde wetgeving en een behoefte van ongeveer 40 miljoen euro die niet wordt toegekend door het Kabinet. "Maar om de aanpak echt aan te laten sluiten op het huidige dreigingsniveau is toch al gauw een bedrag van 200 miljoen euro nodig", stelt van der Loo. "De schade in de toekomst is nog veel groter als we ons nu niet goed voorbereiden."

Deze oproep sluit aan bij het manifest dat het Veiligheidsberaad gisteren heeft gepubliceerd en afgelopen week aan de formerende partijen is gestuurd.